

Göçmenlere Yönelik Dil **Desteği** Avrupa Konseyi Araç Kutusu

4. Yeni gelen göçmenlere dil **desteği sağlamak için yapılması gerekenler**

Amaç: Ülkeye yeni gelen göçmenlerin ihtiyaç **duyduğu dil desteği** ve bu **desteğin en iyi şekilde nasıl sağlanabileceği** üzerine **düşünmeye teşvik** etmek.

En azından yeni gelen tüm göçmenler için yeni bir dil öğrenmek muhtemelen en acil sorun ya da amaç değildir. Diğer konuların onlar için daha acil ve daha önemli olması muhtemeldir. Ancak, kendilerini birdenbire içinde buldukları ülkelerin dilleri hakkında temel bilgilere ihtiyaç duyacaklardır. Eğitimli dil öğretmenlerinin hizmet verdiği düzenli dil kursları mevcut olmayabilir, ancak herhangi bir branştan öğretmenler ve gönüllüler tarafından destek sağlanabilir.

Belirli bir gruptaki göçmenlerin muhtemelen farklı deneyimlere, eğitim seviyelerine, sosyal geçmişe ve dil bilgisine sahip olduğunu unutmayın. Ayrıca, çeşitli faktörler derslere katılımlarını, dakikliklerini ve konsantr olma, öğrenme ve hatırlama becerilerini etkileyebilir.

Bazı genel yönergeler

- *Yeni gelen göçmenlerin halihazırda sahip oldukları dil becerileri hakkında bilgi edinin.* Ana dillerine değer verilmeli ve gerektiğinde, örneğin okuma ve yazma gibi konularda birbirlerine dil desteği sunmaları teşvik edilmelidir.
- *Onlarla iletişim kurmak için kullanılacak bir veya daha fazla ortak dil olup olmadığını öğrenin.* Ortak diller arasında ev sahibi ülkenin dili veya yaygın olarak konuşulan diğer diller yer alabilir. Ancak, ortak dilin hassas bir şekilde kullanılması gerekir. Gerekirse bazı öğrencilerden gayri resmî 'tercüman' olarak hareket etmeleri istenebilir.
- *Resmî olmayan faaliyetlere odaklanın.* Bunlar yeni gelen göçmenlerin öz güvenlerini geri kazanmalarına ve zaman geçirmelerine yardımcı olabilir.
- *Mümkünse öğrenme ortamı dışındaki faaliyetler de dâhil olmak üzere sosyal etkileşime odaklanın.* Öğrenme faaliyetlerinin ev sahibi toplumdaki insanlarla sosyal temas, özellikle de sözlü etkileşim ve sosyal etkinlikler için fırsatlar sunması halinde, yeni gelen göçmenler ev sahibi ülkedeki yaşamlarına daha kolay uyum sağlayabilirler.
- *Mümkün olduğunca çok konuşmalarına izin verin.* Dil öğrenen göçmenler, dili kendileri kullanmak için mümkün olduğunca çok fırsata ihtiyaç duyarlar. Bu nedenle, duruma ve amaçlarınıza bağlı olarak, konuşmak ile öğrencilere konuşma fırsatı vermek arasında doğru dengeyi bulmanız gerekir.
- *Baskıdan kaçının.* Başta mülteciler olmak üzere göçmenler, muhtemelen yolculuklarında baskı yaşamışlardır ve mevcut durumları nedeniyle hala baskı altındadırlar. Birçok dil öğrencisi 'sessiz dönem' olarak adlandırılan bir dönemden geçer ve bazı göçmen öğrenciler haftalarca hiçbir şey

söylemeye bilirler. Konuşmaları için baskı yapmak motivasyon kaybına yol açabilir. Yeni bir dil öğrenmenin resmî değerlendirme veya sınavlar içeren ek bir zorluk olduğunu düşünmemeleri önemlidir. Destek faaliyetlerinizi yeni dilin dünyasını keşfetmeleri için bir davet olarak kullanın.

- *Öğrencilerin birbirlerine yardım etmelerine imkân verin.* Kendi dilleri, dilini anlamadıkları bir ülkede onların "güvenli limanlarıdır" ve ana dilleri, yeni şeyler ve yeni bir dil öğrenmelerine çok yardımcı olabilir. Bu sizin için zor olabilir çünkü kendinizi kontrol sahibi olarak hissetmeyebilirsiniz, ancak sabırlı olun ve onlara düşünmeleri ve birbirleriyle tartışmaları için zaman tanıyın. Ayrıca, örneğin yeni dildekilere eş değer kelime veya ifadelerden bahsetmelerini isteyerek dillerine ilgi gösterin.
- *Söz kesmeyi ve düzeltmeyi sınırlandırın.* Göçmen öğrenciler, 'uzman' olarak görüldüğünüz için sözlerini kesmenizi ve hatalarını düzeltmenizi bekleyebilirler. Oldukça doğru telaffuz kullanan öğrencilerin, yanlış anlaşılmalrı daha kolay önleyebileceği ve diğer insanların onları daha iyi anlamasını sağlayabileceği doğrudur. Ancak, sık sık düzeltme yapılması öğrencilerin güvenlerini kaybetmelerine ve hata yapmaktan kaçınmak için sessiz kalmalarına neden olabilir. Hata yapsalar bile yeni dilde başarılı bir şekilde iletişim kurabileceklerini göstererek öz güvenlerini güçlendirmek önemlidir.

Daha önce insanların yabancı dil öğrenmelerine yardımcı olmadıysanız, dil öğrenmelerini nasıl destekleyeceğinizi düşünmeniz önemlidir. Aşağıda akılda tutulması gereken bazı hususlar belirtilmiştir.

- Belirli bir kurs programını takip etmeniz veya belirli bir yeterlilik seviyesini hedeflemeniz gerekmez. Yeni gelen göçmenlerin en önemli dil ihtiyaçlarına odaklanın.
- Dil bilgisi öğretmek zorunda değilsiniz çünkü amaç, özellikle yeni gelenler için, bir sınavı geçmek amacıyla yeni dili doğru bir şekilde öğrenmek değildir. Amaç, içinde buldukları duruma uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır. Ancak, bazı öğrenciler, önceki dil öğrenme deneyimleri nedeniyle bazı dil bilgisi beklentilerine sahip olabilir (ayrıca bkz. araç 26 - *Dil desteği sağlarken dil bilgisi üzerinde çalışmak*).
- Göçmenlerin iletişim kurmak ve acil bir durumda ihtiyaçlarını ifade etmek için dili yeterince öğrenmeleri gerekir. Gerekli dil bilgisi ve kelime dağarcığı da dâhil olmak üzere kullanışlı ifadeler en önemli unsurlardır.
- İnsanların dil öğrenmesine yardımcı olma konusunda deneyimli olmasanız bile, ülkenizde işlerin nasıl yürüdüğünü ve günlük durumlar için ne tür ifadelerin ve soruların yararlı olduğunu açıklayabilirsiniz (örneğin "Buna ne denir?", "... nerede bulabilirim?", "Anlamıyorum" vb.)
- Kendi dilinizi ve/veya öğrencilerle paylaştığınız bir dili dikkatli bir şekilde kullanarak onları yeni ortamlarına alıştırebilirsiniz. Kelime öğrenmek, gerçek nesnelere bir şeyler yapmak veya mümkünse birlikte bir yerleri ziyaret etmek, şehirde yürüyüşler yapmak, el işi projeleri, müzik, spor ve benzeri faaliyetlere katılmak her yaşta göçmene dil desteği vermenin değerli yollarıdır.